

STENSHÖGS GÅRD I LILLA UPPÅKRA OCH HJÄRUP

STENSHÖGS GÅRD I LILLA UPPÅKRA OCH HJÄRUP | UTGÅVA 4 AV 2017-09-24

FORSKAT OCH FÖRFATTAT AV LENNART OCH KRISTIAN ÅSBERG

SIDA 1 AV 31

Innehållsförteckning

Innehåll

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
1. KARTOR	4
2. STORGÅRDEN OCH RUNSTENEN ÄVEN KALLAD UPPÅKRASTENEN ELLER HJÄRUPSSTENEN.....	5
3. STENSHÖGS GÅRD OCH ENSKIFTET I HJÄRUP 1811 OCH I LILLA UPPÅKRA 1817	9
4. 1817-1837 - LILLA UPPÅKRA 6.....	9
5. 1816-1851 GUSTAF RUNSTEDT SOM BYGGDE GÅRDEN SOM SENARE KALLADES STENSHÖG.	11
6. 1811-1910 STENSHÖGS GÅRD - HJÄRUP 9	17
7. 1910-2013 STENSHÖGS GÅRD - HJÄRUP 9	19
8. 2013-2017 DAGENS STENSHÖGS GÅRD.....	25
9. FÖRTECKNING PÅ ÄGARE AV HJÄRUP 9 STENSHÖGS GÅRD.	28
10. FIRANDET AV STENSHÖGS 200-ÅRS JUBILEUM I SAMARBETE MED HJÄRUPS BYALAG.....	29
11. KÄLLOR	31

Bild 1 på framsidan. Stenshög gård 2017. Tillhör familjens samlingar. Fotograf Kristian Åsberg.

Förord

Jag, Lennart Åsberg, har släktforskat sedan 2001 och samlat information, dokument och bilder från släktingar, arkiv och litteratur. När min son och svärdotter Kristian och Malin Åsberg köpte gården Stenshög i Hjärup 2013 blev jag intresserad av gårdens historia och började samla underlag för att kunna dokumentera och presentera underlaget för de nya ägarna. I samband med att huset firar 200 år 2017 bad Kristian mig att vi tillsammans skulle forska och skriva historien om Stenshögs gårds och de människor som bott där under 200 år.

Källhänvisningar är viktiga därför har vi noterat källan för våra forskningsresultat. Vi har dock valt att inte redovisa dem i historieber beskrivningen eftersom den är skriven främst för de som inte forskar, och därför kanske de detaljerade källhänvisningarna upplevs som störande i en löpande text.

Historieber beskrivningen är inte färdig. Vår tanke är att det skall vara ett levande dokument som kommer att kompletteras efterhand som ny information och bilder upptäcks. Har du som läser detta kompletterande information, bilder eller synpunkter på det vi skriver är vi tacksamma om du kontaktar oss på epostadress lje.asberg@gmail.com eller kristian.asberg@gmail.com.

Landskrona/Hjärup 2019-04-20

Lennart Åsberg/Kristian Åsberg

1. Kartor

Denna historia utspelar sig i Bara Härad och då speciellt socknen Uppåkra med byarna Lilla Uppåkra och Hjärup, socknen Tottarp med byn Kabbarp och delvis i socknen Knästorp.

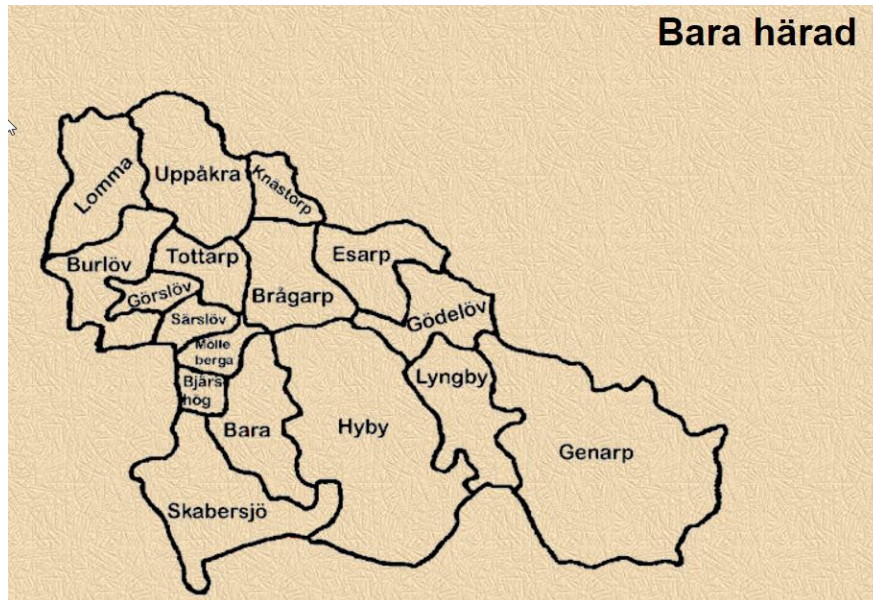

Bild 2 Bara härad från hemsidan Skånekyrkor

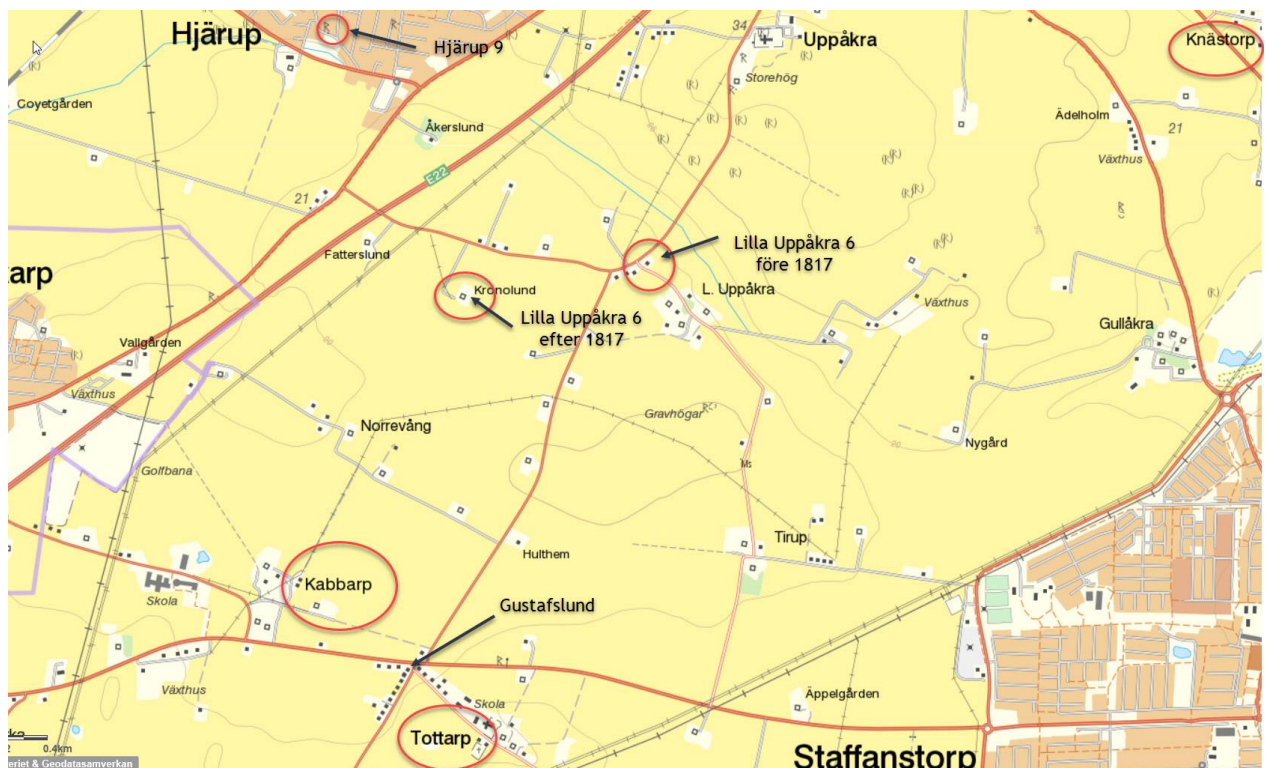

Bild 3 Sveriges Länskarta från Länsstyrelserna

2. Storgården och runstenen även kallad Uppåkrastenen eller Hjärupsstenen

Runstenen är från omkring år 1000-talet. Sannolikt existerade Hjärups by redan vid denna tid. Någonstans i byn har den familj eller den släkt bott som beställde och reste stenen. De har tillhört det dåtida samhällets övre sociala skikt, vilket föranleder frågan om Hjärupsbornas och hela byns politiska och sociala position i området. Runstenar restes av landets elit för landets elit. Man anser att de yngsta runstenarna de så kallade "efter Jellinge" -stenarna som finns talrikt kring Lund och Ystad, rests på de områden varifrån Sven Tveskäg tidigare rekryterade krigare till sitt uppror mot fadern, Harald Blåtand. Det är rimligt att tro att Lomma var utskeppningshamn för trupperna från Uppåkraområdet och en av vägarna dit gick genom storgården i Hjärup.

Inskriptionen på nutida svenska blir "Nafne (kan betyda namne då ordet namnet Nafne inte förekommer i några andra källor) reste sten efter Toke, bror sin, han vart väster(ut) död. Väster(ut) kan på goda grunder tolkas som England. Ordet broder kan diskuteras. Det är inte självklart att de båda vara köttsliga bröder. Det är troligt att de tillhört ett krigarbrödraskap och deltagit i krigståg västerut. Kanske de rent av var två i den danska kungen Knut den Stores hird i England, det så kallade Tingalidet. Knut hade erövrat hela England 1016 efter att ha utropats som kung där 1014 av vikingahären efter sin far, Sven Tveskäg. På en runsten i Valleberga omtalas andra mäns som dött i England. "Sven och Thorgot gjorde disse kumler efter Manne och Svenne, Gud hjälpe deres själ vel; men de ligger i London".

Vad Toke verkligen hade för uppdrag västerut när han dog där får vi aldrig veta. Troligen visste alla som passerade runstenen på 1000-talet i vilket sammanhang Toke hade dött. Ville Nafne visa alla att han hade varit med i den närmaste kretsen av denne storman och därmed betona sin egen status? Kanske hade han varit samma Toke som nämns på några andra runstenar från tiden?

Det är dock inte Toke Gormsen, skånsk storman under slutet av 900-talet som är känd genom texten på tre runstenar insatta i muren till Torna Hällestad kyrka. Han var Harald Blåtands bror och kung över Skåne, med sitt huvudsäte i Uppåkra. Han dog vid slaget vid Fyrisvallarna 984 som bör ha legat nära Gamla Uppsala, alltså inte västerut. En hypotes, som framlagts av medeltidsarkeolog Ulf Danell, gör gällande den stora silverskatt som hittats vid kyrkan grävdes ned vid en vikingatida storgård av Ragnfrid Sigtryggsdotter som var Tokes fru och dansk prinsessa från Hedeby. Kanske råkade Skånes änkedrottning Ragnfrid illa ut när Skåne inlemmas i den danska centralmakten under Harald Blåtand, hon gömmer sin förmögenhet och flyr i all hast tillbaka till Hedeby.

Harald Blåtand, hans son, Sven Tveskäg och Svens son, Knut den store skulle bli så förknippade med Lundatrakten och Skåne och det är väl skäl att tro att detta påverkade Hjärupsborna Nafne och Tokes levnad. Var de döpta? De tre danska kungarna var alla döpta. Harald år 960, han byggde Roskilde domkyrka. Sven 985, han byggde den första stavkyrkan i Lund 990 och Knut prisades av påven för sina insatser inom kyrkan. Runsten har inget kors eller kristen symbol som Manne och Svenne på Vallebergastenen, så frågan om de var döpta eller ej kan ej besvaras.

I en odaterad tidningsartikel om Hjärup berättar folkskollärare Erik Kullenberg följande ”Dagens Hjärupsbor undrar måhända hur i hela fridens namn man kom ut till havet. På 1000-talet flöt en älv genom Hjärup. Den finns på gamla kartor och kallas Intäppan. Genom åren förbleknade älven till en å, blev mindre och mindre men kan skönjas än idag så som Alnarpsån med utflöde i Lommabukten.” Många av runstenarna hade anknytning till kommunikation. På 1000-talet fanns det sannolikt ett vadställe sydost om gården. De typografiska förhållandena idag pekar på att just där har det varit fördelaktigt att ta sig över älven. Där borde runsten varit lämpligt placerad för alla som passerade förbi. Stenshögs gårds nyss bortgångne granne, Kristian Holmqvist har forskat i saken. I bild 21 från 1795 har han med lupp hittat en markering (liksidig triangel med två tecken över och tre punkter) på denna plats. Det är mycket troligt att tecknet visar runstenen. Runstenen har troligen stått vid ett vadställe som samtidigt fungerat som en ingång till storgården. Ägaren till Hjärupsgården nr. 5 har berättat att de vid plöjning på den förmodade platsen för runstenen funnit flodbankar. Det vi skriver i ovanstående stycke om floden Intäppan och runstenens placering har inte kunnat bekräftas av insatta arkeologer, som arkeolog Sofia Winge från Uppåkra Arkeologacentrum, konsulterat.

Runstenen stod ursprungligen på en åker ca 200 meter söder om nuvarande plats men flyttades först till Stenshög för att vara grindstolpe av Ola Nilsson i början av 1800-talet. Troll lär ha huserat förskräckligt varje gång det bakades bröd i huset. Av den anledningen blev Ola Nilsson tvungen att flytta stenen tillbaka till den ursprungliga platsen. Kort efter 1882 flyttades stenen av dåvarande ägaren till gården Hjärup 9, Hans Bengtsson, till den nuvarande platsen och han reste stenen på ett stenbergr i trädgården. Samtidigt fick gården namnet Stenshög men beteckningen Hjärup 9 kvarstod. Hans Bengtsson var mycket sjuk på sin ålderdom. Då viskades det man och man emellan i byn att ”Han skulle aldrig ha flyttat stenen”.

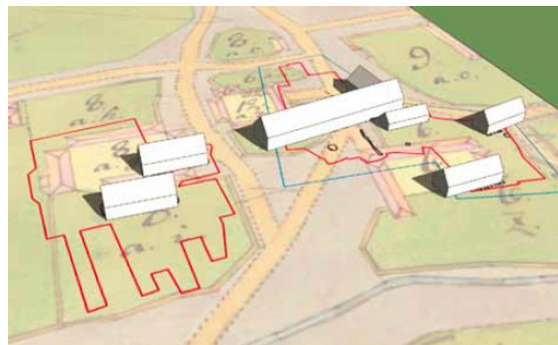
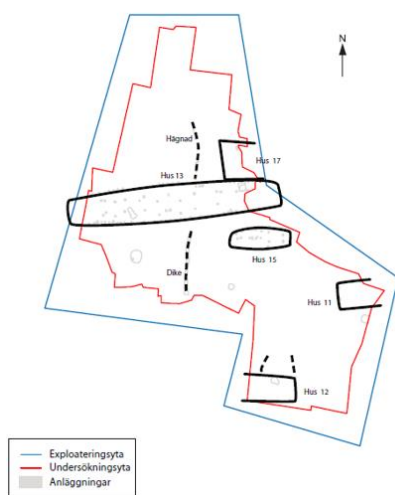
Bild 4 och 5. Runstensens fram och baksida. Bild 4: Från Dansk konstnär Magnus Petersen tecknad 1876 eller 1882. Bild 5 Wikipedia. Fotograf okänd.

Av Skånes c:a 60 runstenar från vikingatiden har de flesta drabbats av samma öde som Hjärupsstenen. Många har kyrkans tjänare lagt beslag på, murat in i kyrkoväggar, lagt i kyrkomurar, använts som trappsten o.s.v. Bara fyra till fem stenar står på sina ursprungliga platser.

Stenen omtalas av Ole Worm (dansk universitetslärare och läkare) redan 1628 i hans skrift Västra Strömonumentet. Professor Wimmer från Köpenhamn var Danmarks främste runforskarare och levde under tiden 1839 – 1920. Hans verk ”De danske runemindesmærker” utkom i 4 band 1895 – 1908. Han besökte Hjärup 1876 och 1882 under sin runologiska resa i Skåne. Han hade med sällskap med en dansk konstnär, Magnus Petersen som avtecknade runstenarna (se bild fyra) med inskrifter. Vid dessa besök och observationer stod stenen på sin ursprungliga plats. Danska Riksantikvarieämbetet besökte och dokumenterade runstenen hösten 2015 för boken Danska runstenar.

Hjärup har ett intressant läge i förhållande till Uppåkra, Skånes vid tiden viktigaste centralort under järnåldern, som endast låg några hundra meter bort. Det har uppmärksammats att uppemot tio bebyggelseenheter, som i likhet med Hjärup bär efterleden -torp, är belägna i en cirkel kring Uppåkra. Torpbyarna kan ha utgjort underordnade eller allierade bebyggelser inom ramen för ett stort godsområde hörande till Uppåkra under dess yngsta fas. Frågan är vilken relation dessa byar, och särskilt den nu aktuella byn Hjärup kan ha haft till ”det gamla” Uppåkra och den nyanlagda staden Lund.

I samband med arkeologiska undersökningar har spår av byggnader från vikingatiden hittats. Se bild 6 och 7 nedan där den största byggnaden gränsar till Hjärup 9 (Stenshög). Vi kan inte få veta om Nafne bodde i den präktiga gård, samtida med runstenen. Storgården var omfattande och ett långhus på 42*8 meter har hittats på tomten. Det var en stor prestigefull byggnad (hus 13 nedan) med svagt konvexa väggar som låg i östvästlig riktning. Byggnadens längd och bredd talade för att byggnaden använts som huvudbyggnad i en storgård p.g.a. sin stora dimension. I byggnadens mittparti, där huset varit som bredast kan det ha funnits ett större rum på cirka 80 m².

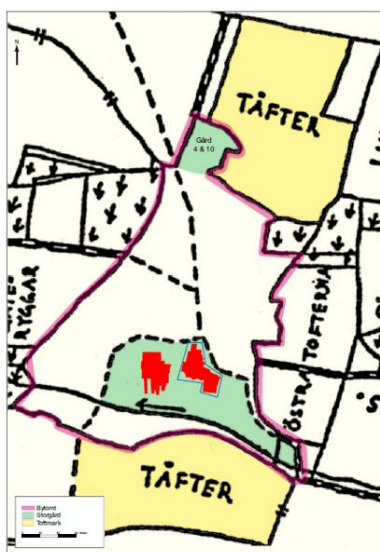
Bild 6 och 7. Utgrävning av storgård i Hjärup. Från Riksantikvarieämbetets dokumentation.

Detta är en av de största långhus som hittas och det är klart att Nafne måste varit en förmögen man då det tog upp mot ett år att tillverka en runsten. Det ligger nära till hands att sätta den utgrävda storgården i samband med runstenen. Dessa två företeelser kan peka på att en storman residerat i Hjärup på 1000-talet. Det kan tolkas som att välsituerade människor härifrån, tillsammans med sina följen, i hög grad deltagit i vikingatågen västerut och troligen även själva organiserat sådana.

*Bild 8. Fågelfibulan som hittats i storgården. Två liknande fågelfibulor har påträffats i Uppåkra.
Från Riksantikvarieämbetets dokumentation*

Storleken på den föreslagna storgårdstomten ligger på 30 000 m² och dess toftmark på 58 000 m². – Storgården i Hjärup uppvisar flera viktiga bebyggelse- och lokaliseringsfaktorer som brukar kopplas till storgårdar: 1) närheten till landsväg, 2) närheten till ett vadställe, 3) placering på en högre topografisk nivå än omgivningen, 4) flera stora byggnader, 5) stor gårdstomt och stor toft. Storgården i Hjärup har säkert fungerat som en elitär miljö. Den residerande familjen på storgården skulle kunna karakteriseras som en storbonde, en lokal magnat tillhörande en markägande släkt. Denna residerande familj har haft ett storhushåll med en stab av anslutna familjemedlemmar, men säkerligen också tjänstefolk och underlydande grupper av olika slag. Gårdens ägare har haft ett kontaktnät till både Uppåkra och Lund, och kanske även till den danska kungamakten via vikingafärder som omtalas på runstenen från byn.

*Bild 9. Det undersökta området med hus som tolkades höra till storgården. Från
Riksantikvarieämbetets dokumentation*

3. Stenshögs gård och Enskiftet i Hjärup 1811 och i Lilla Uppåkra 1817

Flytt dags – ordet väcker blandade känslor. Det kan gälla uppbrott till ny miljö med nya människor. Så var förhållandet vid den stora utflyttningen från bygemenskapen både i Hjärups och Lilla Uppåkras gamla bondbyar. Skiftet i Hjärup var föranlett av att ägaren till No 13 ”Herr General Coyet” begärt ett sådant. Han var själv närvarande vid förrättningen och fick då sin gård flyttad till gränsen Lomma – Åkarp och som vi nu känner som Coyetgården. Hans son ”Kammarherre Herr Gustaf Julius Coyett” skulle sedan vid enskiftet få gård Hjärup No 1 flyttad ut mot No 13:s marker. Gustaf Julius Coyet skulle året efter bli ägare till Torup slott. Enskiftet tvingade fram bysprängning och några måste flytta både hus, gård och bohag. En del hus var i så dåligt skick att man måste bygga nytt på den tilldelade tomtmarken.

4. 1817-1837 - Lilla Uppåkra 6

*Bild 10. Marmor tavla till vänster om ytterdörren.
Fotograf Lennart Åsberg*

Marmorskylden på bild 10 är uppsatt på Stenshögs gård till vänster om ingången. Enligt denna byggdes Stenshögs gård av kronolänsman Gustaf Runstedt i Lilla Uppåkra på en ny tomt 6 efter enskiftet 1817. Det fanns en tomt med ett äldre hus med beteckning Lilla Uppåkra 6 ca en km nordost om den nya tomten. I detta hus bodde Gustaf Runstedts företrädare kronolänsman Holmstedt till 1816/1817 men enligt husförhörlängden hade han rymt. Hans hustru och fyra barn flyttade till Hjärup.

Huset kallades trumpetare boställe. Fram till 1817 och har det bebotts av trumpetare från Kungliga Skånska Husar Regimentet. I huset bodde också åbon (bonden) Lars Nilsson som brukade jorden. Den senast nämnda trumpetaren heter Rothstein. Men han har aldrig bott i huset så vi antar att arrendet utbetalades till honom.

Vi har på bild 11 ritat in vägen i rött och huset i svart efter den idag befintliga vägen och huset. Vi har anledning att tro att vägen har samma sträckning nu som 1817.

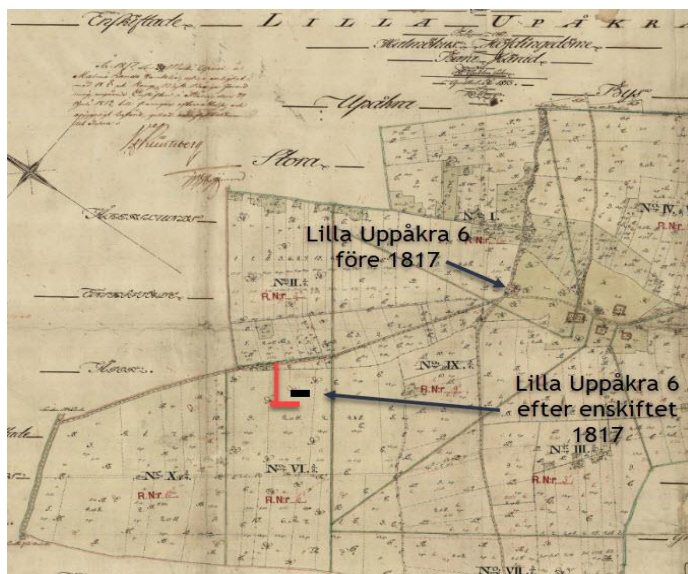

Bild 11. Karta från Lantmäteriet 1817. Lilla Uppåkra med anledning av Enskiftet 1817.

Efter det att huset flyttats till Hjärup 9 har ett nytt hus byggts på troligtvis samma plats som numera heter Kronolund. Se även kartan på bild 3.

Av nedanstående karta framgår att Lilla Uppåkra 6 före enskiftet 1817 var en gård med en länga medan övriga gårdar i byn är kringbyggda gårdar. I protokollet från 1812 skriver man att huset är en trång, dålig och gammal åbyggnad. Vi antar att huset inte gick att flytta utan Gustaf Runstedt som ny ägare skulle bygga nytt på den nya tomten som också kallas nr 6.

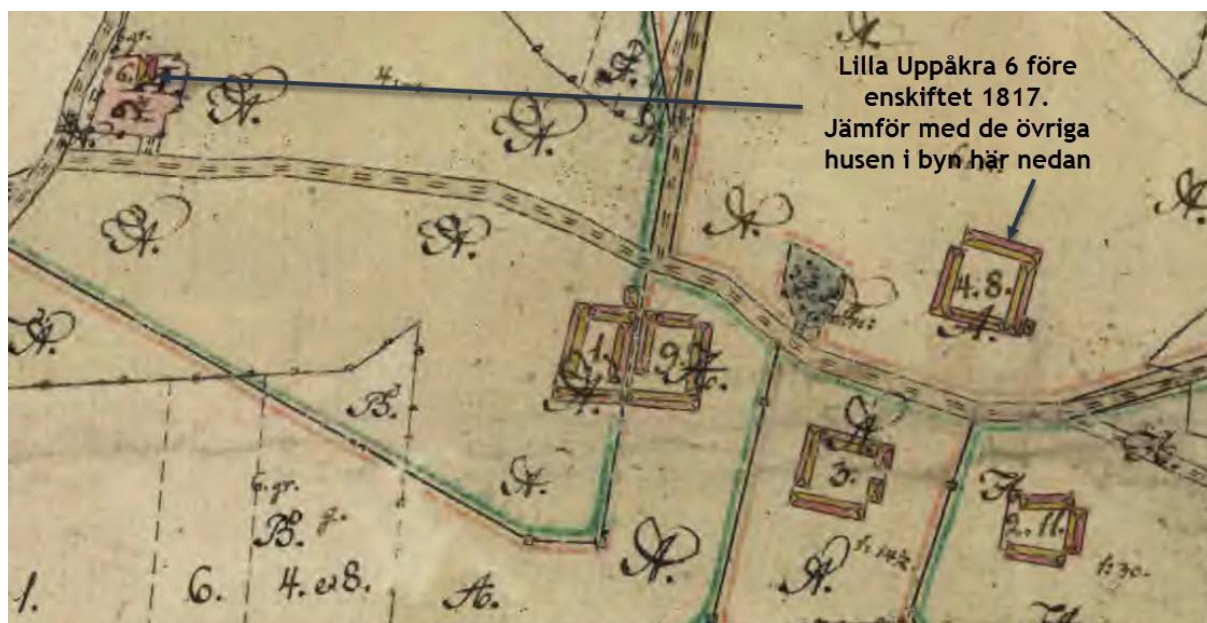

Bild 12. Karta från Lantmäteriet 1812. Lilla Uppåkra med anledning av Enskiftet 1817.

Vi antar att Gustaf Runstedt hade fullt upp med sitt arbete som kronolänsman och därför överlät han arrendet av gården på Måns Olsson som var son till häradshövding Ola Jönsson på Lilla Uppåkra nr. 4. År 1837 övertog Måns Olsson Stenshögs gård i Hjärup och flyttade byggnaden från Lilla Uppåkra till Hjärup 9. Vi har ännu inte funnit någon lagfart som bevisar att det var Gustaf Runstedt som byggde ett nytt hus på Lilla Uppåkra 6 tomten som tilldelades i stället för den som fanns i byn.

5. 1816-1851 Gustaf Runstedt som byggde gården som senare kallades Stenshög.

Gustaf Runstedt föddes i Hagby socken i Uppsala län 1787. Hans föräldrar var korpralen Johan Gabriel Runstedt och Juliana Katarina Gellersted. Gustaf har 3 tre syskon. Carl som senare blir Major och Riddare, Johan som senare blir Befallningsman och Ulrika som gifter sig med korpralen vid Livregementets husarer Per Emil Brummer.

Gustafs bror Johan var korpral vid Kungliga Livregementsbrigadens Husar Corps, Östra Närkes Skvadron. Johan beviljades interims avsked 1804-05-09 och han ersattes av Gustaf Runstedt som blev befördrad till korpral 1804-12-28. Johan Runstedt blir kvartermästare och väbel och befordras till fanjunkare vid Örebro skvadron 1808.

1808 i mars, när Gustaf var 20 år, annonserade hans far i Posttidningen enligt följande tolkning:

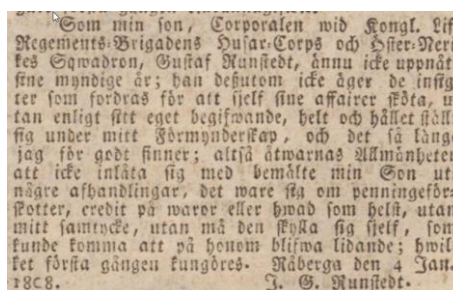

Bild 13. Utdrag ur Posttidningar 1808-03-24 från Kungliga Biblioteket.

Gustaf är korpral vid Kungliga Livregementetsbrigadens Husarcorps och dess Närkes skvadron. Han är inte myndig och därför är hans far förmyndare för honom. I annonsen skriver hans far att sonen inte har egenskaper att kunna sköta sina affärer själv. Således vill hans far varna allmänheten för att låna ut pengar, ge förskott och göra affärer med sonen utan faderns godkännande annars får man skylla sig själv. Undertecknat J. G. Runstedt.

Bild 14 Axel von Fersen 1799 målning av P. Dreuilon.

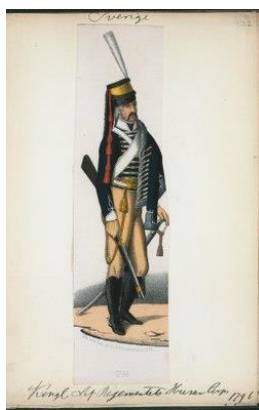

Bild 15 Uniform 1796 för Livregementets husarkår. Från Wikipedia

1808-06-22 deltog Gustav i en generalmönstring som genomfördes av Sveriges Rikes Marskalk, Uppsala Akademis Kansler, Generallöjtnant, Riddare och Kommendör av Kunglig Majestäts orden samt Riddare av Kunglig Franska orden Poyr le Merite Militär, Högvälborne Greve Herr Axel von Fersen. Mönstringen skedde två år innan von Fersen blev lynchad till döds av en uppretad folkmassa i gamla stan i Stockholm.

År 1812 vid 25-års ålder blev Gustaf Runstedt fanjunkare. Han tilldelades en medalj för tapperhet i fält. Vid nästa mönstring 1816 är Gustaf inte upptagen och bör således begärt avsked någon gång mellan 1812 och 1816. Däremot är hans bror Johan upptagen och har samma befattning som tidigare.

Från slutet av 1816 till slutet av 1817 bodde Runstedt i Tottarps socken som inneboende hos Pär Bertilsson som var ägare till Tottarp 1 och 2.

Den 12 september 1816 utnämndes Gustaf Runstedt av Landshövdingen friherre Wilhelm af Klinteberg till Kronolänsman i Bara Häraads Västra distrikt. Han var då 29 år gammal. Under den tid (1816-1839) som Gustaf Runstedt var aktiv som kronolänsmannen fungerade han som polischef inom Bara häraads västra distrikt. Han var underställd kronofogden (senare benämnd landsfogden) som var polischef i länet. En kronolänsman hade fjärdingsmän som biträde och fungerade även som allmän åklagare i vissa fall. Andra arbetsuppgifter omfattade skatteuppbörd och indrivning. Såväl kronolänsman som kronofogde hade enligt strafflagen rättighet att på eget ansvar utöva häktningsrätt. Det är svårt att få exakta uppgifter på vilken ersättning en kronolänsman fick vid denna tid. Landskanslist Otto Lindberg skriver i boken Landsstaten 1719-1917 att kronolänsmännen i över 100 år fick endast 30 daler silvermynt per år. Detta räckte endast till papper och bläck samt hästens skor. Kronolänsmannen måste skaffa inkomster på annat sätt. Gustaf Runstedt var t.ex. auktionsförrättare - se nedan. Otto Lindberg spekulerar i att kronolänsmännen fick extra inkomster genom att brandskatta allmogen. Det fanns all anledning för allmogen att stå väl med kronolänsmannen och därför kunde de utan protest utsättas för en extra beskattning i form av spannmål eller andra naturaförmåner. I de flesta fall blev det inte någon anmälan till kronofogden. Man bör inte bedöma kronolänsmännens agerande för strängt eftersom missbruket fanns i många andra tjänstegrupper. Till stöd för detta förfarande finns en förordning från Gustaf III:s tid att allmogen skulle ge någon ersättning till "kronans betjänte". Att bli utnämnd till kronolänsman var mycket attraktivt eftersom det kunde kosta 3000 kr i ersättning till företrädaren eller till annan som bidrog till utnämningen. Gustaf Runstedt var förmögen när han avled i Lund 1851. Mer om detta längre fram men man kan undra hur han blev så rik.

Den 12 oktober 1818 gifter sig Gustaf Runstedt, 31 år gammal, med Cecilia Elisabeth Spörner i Knästorps kyrka. Knästorp är grannsocken till Uppåkra och Tottarp. Hans hustru Eisabeth är född 1788 i Karlskrona och är dotter till handlanden Johan Gottlieb Spörner och Lovisa Ulrika Nohrsten. Elisabeth bor hos en släkting, kyrkoherde Spörner, i Knästorp sedan något år tillbaka. De får inte några barn men tar till sig en forsterson Jöns W Holmgren ca år 1825.

1818/1819 är huset inflyttningsklart och då flyttar Gustaf och hustrun Elisabeth med tjänstefolk, totalt 9 personer till Lilla Uppåkra 6. Bland tjänstefolket finns 3 drängar, en ryktare och en piga.

Man kan säga att Gustaf Runstedt var plikttrogen. En författning kom 1818 att alla milstenar som saknades skulle återställas och resas upp. Bland annat saknades en milsten på vägen mellan Lomma och Borgeby. Den oförfärdade och raske kronolänsman Gustaf Runfeldt erinrade sig att han sett den på landshövdingen friherre Wilhelm af Klintebergs lantställe i Alnarp. Milstenen låg inmurad i trappan. Gustaf Runstedt åkte dit med några drängar och bröt loss stenen och transporterade den till sin rätta plats.

Under 1700 talet och fram till 1823 försökte Kronan begränsa användningen av vissa varor som betraktades som dyra eller onödiga genom att belägga den med skatt. Speciellt skulle importen av lyxartiklar strypas så mycket som möjligt. Från mantalslängden för 1820 kan vi utläsa att de som bodde på Lilla Uppåkra 6 fick betala skatt för kaffe och te (två personer bör vara Gustaf och Cecilia), användandet av siden i hela klädningar (en person – hustrun Elisabeth), siden i mindre persedlar (tre personer), kortspel (en person - Gustaf) och tobaksutnyttjande (en ståndsperson - Gustaf). Ingen drack vin och andra utländska drycker och därför behövde de inte betala skatt för detta.

Gustaf Runstedt blev jägmästare 1824.

Som vi skrev tidigare måste Gustaf haft många sidoinkomster t.ex. att vara auktionsförrättare. Han annonserade ofta i Lunds Weckoblad. Ett exempel är nedanstående annons.

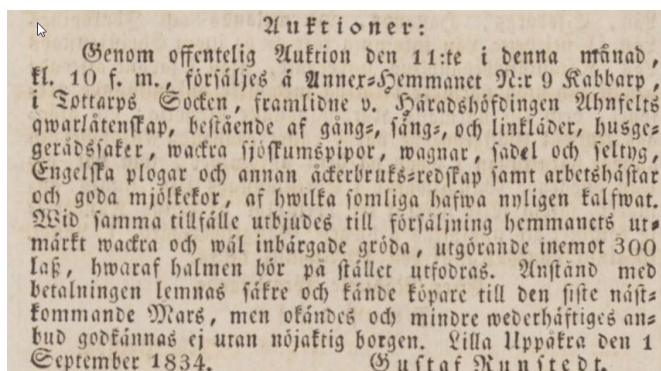

Bild 16. Lunds Weckoblad 1834-09-03 från Kungliga Biblioteket

”Auktioner:

Genom offentlig Auktion den 11:te denna månad kl. 10 f.m., försäljes å Annerhemmanet Nr, 9 Kabbarp, i Tottarps socken, framlidne v. Häradshövdingen Ahnfelts kvarlåtenskap bestående av gång-, säng- och linkläder, husgerådssaker, vackra sjöskumpipor, vagnar, sadel och seltyg, engelska plogar och annan åkerbruksredskap samt arbetshästar och god mjölkkor... Lilla Uppåkra den 1 September 1834. Gustaf Runstedt”

Gustaf Runstedt begärde fick avsked från befattningen som kronolänsman 1839-09-27.

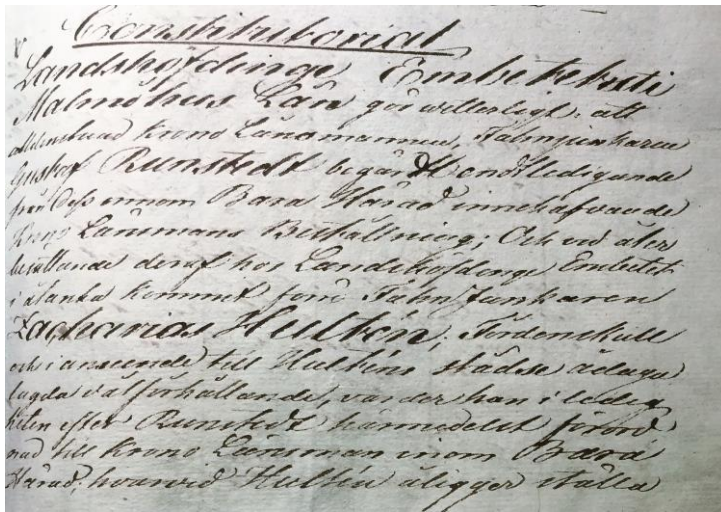

Bild 17. Utdrag ur Malmöhus läns Landskansli 1839-09-27. Brevkoncept. AI:a:117.

Utdrag ur bild 17:

”Landshöfdinge Embetet uti Malmöhus Län gör wettligt att allldenstund Krono Länsmanen Fanjunkaren Gustaf Runstedt begärdt entledigande från desamma Bara Härad innehafvande Krono Länsmans Beställning, och vad återbesättande deraf hos Landshöfdinge Embetet i åtanke kommit förra Fanjunkaren Zacharias Hultén ...”

Efter avskedet flyttade han från sitt hus i Lilla Uppåkra 6 tillbaka till Tottarps socken och då bodde han och hans familj på tre olika ställen. Först på Kabbarp 2 och sedan på Kabbarp 5 och slutligen på en hemmansdel av Tottarp nr. 1 som han gav namnet Gustafslund. Kabbarp 5 gav han namnet Elisefarm efter hustrun Elisabeth.

Tottarp nr. 1 Gustafslund står ännu kvar vid korsvägen där vägen vrider av till Tottarps kyrka. Byggnaden hade sitt gamla utseende till 1943 men har renoverats ett flertal gånger sedan dess. Hur Gustafslund ser ut nu framgår av bild 18.

Bild 18. Gustafslund 2017-08-16. Fotograf L Åsberg

Gustaf Runstedt och hans hustru flyttar till Lund 1849 och bosätter sig på tomt 219 som han också äger. Fastigheten är belägen på Stora Södergatan i samma kvarter som Katedralskolan. Troligtvis sålde han då alla sina gårdar och hus i Tottarp i samband med flytten.

Gustaf Runstedt avled i Lund 7/8 1851. Han begravdes ”på nyan”. Dödsorsaken var stark feber. Följande information om dödsfallet finns i Malmö Allehanda:

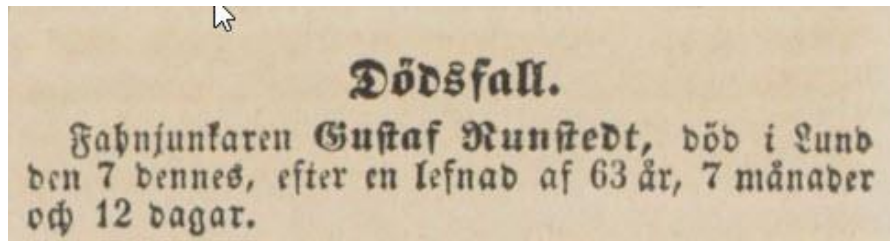

Bild 19. Malmö Allehanda 1851-08-16 från Kungliga Biblioteket.

Bouppteckningen är en intressant läsning och ger en omedelbar bild hur förmögen Gustaf var hur deras hem såg ut.

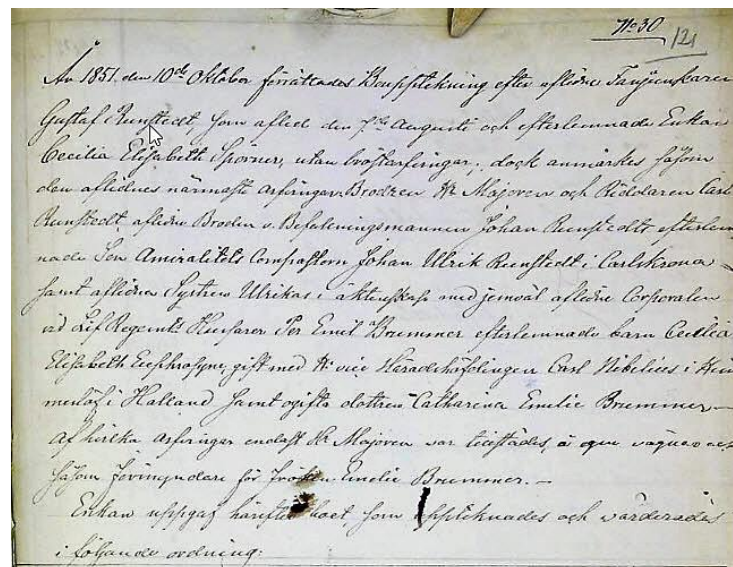

Bild 20. Utdrag ur Bouppteckning för Gustaf Runstedt från Arkiv Digital

Ingressen i bouppteckningen för Gustaf Runstedt lyder som nedan:

”År 1851 den 10de oktober förrättades Bouppteckning efter avlidne Fanjunkaren Gustaf Runstedt som avled den 7de augusti och efterlämnade Enkan Cecilia Elisabeth Spörner utan bröstarvingar, dock anmäles såsom den avlidnes närmaste arvingar Brodern Herr Majoren och Riddaren Carl Runstedt, avlidne Brodern vice Befallningsmannen Johan Runstedt efterlämnade Son Amiralitetens [...] Johan Ulrik Runstedt i Karlskrona samt avlidne syster Ulrika i äktenskap med jämväl avlidne Korpralen vid Livregementets Husarer Per Emil Brummers efterlevande barn Cecilia Elisabeth [...] gift med Herr vice Häradshövdingen Carl Nibelius i [...] i Halland samt ogifta dottern Catharina Emelie Brummer av vilka arvingar endast Herr Majoren var tillstädes på egna vägnar och såsom förmyndare för fröken Emelie Brummer. Änkan uppgav härefter boet som upptecknades och värderades i följande ordning.”

Gustaf Runstedt ägde gården och tomten nr 219 till ett värde på 4000 riksdaler banco, guld och silver för 368 riksdaler banco, fodringar riksdaler banco:

Smeden J Rosengren	2758
Kyrkoherden J A Apping	683
Åke Andersson i Lunnarp	1014
Pål Olsson i Lund	589
N Lundström i Lund	1246
Trädgårdsmästaren N Lundquist	1111
Åkaren Nils Larsson i Kabbarp	681
Åbo Anders Nilsson i Tottarp	681
Åbo Ander Persson och Per Nilsson i Åkarp	343
Kopparslagare J R?	209
Kyrkoherden ?	347
Övriga fodringar	
TILLGÅNGAR TOTALT	15753

Det är svårt att försöka tränga in bakom de kalla siffrorna därför har vi tagit hjälp av boken "Vad kostade det" av Lars O. Lagerqvist.

År 1845 gällde silvermyntfot. 1 riksdaler =48 skillingar. 1 skilling=12 runstycken.

För 1850 gäller. En hovrättsassessor hade en årslön på 3300 riksdaler. Ett dagsverke för en arbetare kostade 26 skilling. En ox kostade 60 riksdaler. Fattigunderstödet uppgick till 6 riksdaler och 36 skilling per månad.

För behållningen i dödsboet kunde man köpa 210 oxar eller köpa 7000 dagsverken. Vi tror att en ox idag kostar mellan 10000-20000 kronor.

Gustaf hade skulder på totalt 3129 riksdaler banco bland annat till Änkefru Möller på 2076 riksdaler Banco och till kamreren Åhsberg på 200 riksdaler banco.

Boets behållning var 12624 riksdaler banco.

Eftersom makarna Runstedt inte fått några barn hade ett inbördes testament lämnats till bouppteckningsmännen innebärande att den som överlever den andra skall ära och sedan skall behållningen äras av Gustaf Runstedts släktingar.

Hans hustru Elisabeth avlider i Lund 1878.

6. 1811-1910 Stenshögs gård - Hjärup 9

Hjärup nr 9 har en ny fastighetsbeteckning, Hjärup 23:1, men i detta dokument kallar vi gården för Stenshögs gård eller Hjärup nr. 9.

Gårdarna i och kring Hjärup by är ortens äldsta bebyggelse. Stenshögs gård är kvar på sin ursprungliga plats från tiden innan skiftet 1811 medan huvudparten av de andra gårdarna flyttades ut från bykärnan till sina nuvarande lägen. Stenshögs gård, liksom de andra gårdarna, Hjärupsgården och Hjärupslund som behållit sin plats eller flyttats relativt nära, har under andra halvan av 1900-talet kringbyggts av bebyggelse och har därmed blivit integrerade delar av orten. Gårdarna i Hjärup har till stor del ägts av akademien i Lund. Stenshögs gård med ett flertal av de andra gårdarna har därför en betydligt mer herrgårdsliknande karaktär jämfört med gårdar i andra delar av närområdet.

Bild 21. Karta från Lantmäteriet. Hjärup by 1795 Laga delning. Längst ner i högra hörnet till vänster om "dan" finns en punkt. Ovanför visas en förstoring som Kristian Holmqvist gjort. Han anser att detta tecken visar var runstenen var placerad innan den flyttades

Stenshög är uppkallad efter den på gården på ett stenbergs resta runstenen. Namnet Stenshög började användas efter 1882. Gården var ett skatte- och rusthållshemman. Skattebonden bodde på en självägd gård och betalade skatt till staten. En rusthållare fick skattelindring mot att han höll med en ryttare och häst till kavalleriet. Stenshög ägdes vid enskiftet 1811 av Bengta Nilsson. Hon var änka efter Nils Andersson som dog 1817. Gården brukades av sonen Ola Nilsson. Det var han som flyttade runstenen från sin ursprungliga plats nere vid Hjärupsbäcken söder om gården för att använda den till grindstolpe. Enligt kartan bild 21 är gården trelängad och beskrivs av lantmätaren enligt följande: ”Tomten är rymlig. Åbyggnaden [huvudbyggnaden] god och i taket en väl inrättad och nyttig husbehovskvarn. Gården har plantering i en stor hage som omger nästan hela tomten och som är omgärdad av sten.” Man ansåg att planteringarna var värdefulla och därför fick byggnaderna på Hjärup nr. 9 (Stenshögs gård) vid enskiftet ligga kvar i byn. Idag återstår endast boningslängan som uppfördes på Lilla Uppåkra 6, men som flyttades till sin nuvarande plats, något söder om den ursprungliga gården.

Nuvarande boningshus uppfördes år 1817 på Lilla Uppåkra nr. 6 av kronolänsman Runstedt. Han

Bild 22. Marmor tavla till höger om ytterdörren.
Fotograf Lennart Åsberg

Hanna avled 1868. Måns Olsson brukade egendomen till 1884 då den såldes till Hans Bengtsson. Måns avlider 1886 i november 77 år gammal.

Hans Bengtsson köpte Stenshög 1884 och renoverade gården 1890. Det var Hans Bengtsson som på 1880-talet åter flyttade runstenen och placerade den på den nuvarande platsen. Hans Bengtsson var mycket sjuk på sin ålderdom. Då viskades det man och man emellan i byn att ”Han skulle aldrig ha flyttat stenen”. Hans Bengtsson var född 1845 och gifte sig med Cecilia Nilsson 1869.

Från taxeringskalendern år 1904 står att läsa att värdefullaste hemmanet i Hjärup var Stenshög som hade åsatts ett taxeringsvärde på 80 700 kr omfattande 102 tunnland. Som jämförelse kan tas Trollebergs säteri där taxeringsvärdet samma år var 336 600 kr.

överlät arrendet av gården på Måns Olsson som var son till häradsdomare Ola Jönsson på Lilla Uppåkra nr. 4. 1837 övertog Måns Olsson Stenshög gård och flyttade byggnaden från Lilla Uppåkra 6 till Hjärup 9. Att flytta en gård innebär att man knacker ner sten och puts och demonterar allt trävirke. Det behövdes många händer och transporter men arbetskraften var billig och materialet dyrt.

Måns Olsson var född 1810 i Lilla Uppåkra. Han var gift med Sissa Nilsson född 1820 i Hjärup och senare med Hanna Månsdotter.

7. 1910-2013 Stenshögs gård - Hjärup 9

Bild 23. Marmortavla ovanför utterdörren. Fotograf L Åsberg.

Stenshög köptes 1896 av Jöns Bengtsson som ägde granngården Hjärup 5 och han brukade bägge gårdarna. Jöns var född 1846 i Uppåkra. 1874 gifte han sig med Karna Nilsdotter född 1851 i Uppåkra. De fick en son Nils Julius född 1876. Jöns och Karna fick skilsmässa i januari 1896 på grund av hennes sjukdom. Jöns gifte om sig med Hanna Nilsdotter i september 1896. Karna var ofta intagen på sjukhus i Lund. Men hon bodde också periodvis på Stenshögs gård hos Jöns och hans nya hustru Hanna. Karna var skriven på Hjärup 5 till ca 1900 och sedan på Hjärup 9 Stenshög fram till sin död 1940.

Jöns Bengtsson och hans son Julius Bengtsson var kända som dugliga hästuppfödare och hade ständigt betande avelsdjur i ängarna runt gården. De vann många priser. I en tidningsartikel från Svenska Dagbladet 1900-05-25 står det att vid hästutställningen att lantbrukaren Jöns Bengtsson fått ett hederspris. I bouppteckningen som upprättades efter det att Jöns avlidit 1917 finns upptaget 80 st. medaljer av silver. Jöns blev utnämnd till Riddare av Vasaorden 1893.

*Bild 24. Stenshög. Sekelskiftet 1900.
Okänd flicka och en piga. Från Wiveca
Isakssons samlingar.*

Bild 25. Lantmäteriet Häradsekonomiska kartan 1910-1915

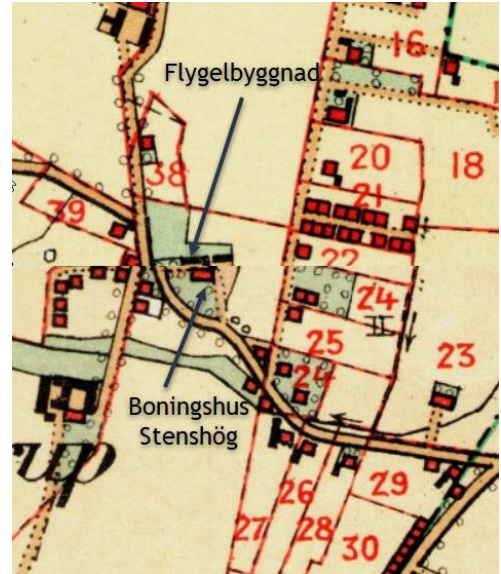

Bild 26. Utsnitt ur karta från Rikets allmänna kartverk 1913.

Av kartorna bild 26 och delvis 25 från 1910-1915 framgår boningshusets placering i rött och två andra byggnader i svart, som enligt teckenförklaringen är "flygelbyggnader inte avsedda till boningshus". Vi tolkar att de är stall för hästuppfödningen.

Jöns Bengtsson avled 1917-11-21 71 år gammal. Dödsorsaken var demens. 1918-02-02 upprättade folkskolläraren Fr. Kullenberg, Hjärup, en bouppteckning. Ingressen visas i bild 26

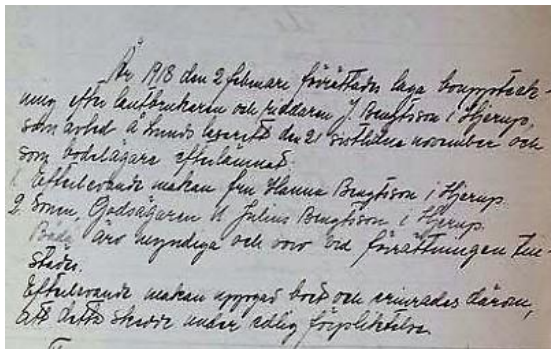

Bild 27 Utdrag ur bouppteckning för Jöns Bengtsson från Arkiv Digital.

"År 1918 den 2 februari förrättades laga bouppteckning efter lantbrukaren och riddaren J Bengtsson i Hjerup som avled å Lunds lasarett den 21 sistlidne november och som bodelägare efterlämnad: 1. Efterlevande makan fru Hanna Bengtsson i Hjerup. 2. Sonen Godsägaren N Julius Bengtsson i Hjerup. Båda äro myndige och voro vid förrättningen tillstädes. Efterlevande makan uppgav boet och erinrades därom, att detta skede under edlig förpliktelse."

Bouppteckningen omfattar allt som Jöns ägde t.ex. möbler beskrivet i detalj, hans och hustruns kläder, sängkläder etc. 20 höns men inga andra djur. Följande kan nämnas: Fastighet och lägenheter för ca 70000 kronor, Aktier för ca 34000 kronor i bland annat Sockerfabriks AB och Sydsvenska kredit. Det fanns fodringar på ca 37000 kronor varav 20000 kronor till sonen Julius Bengtsson. Det fanns skulder på ca 61000 kronor varav 22600 kronor till fröken Ingrid Nilsson i Lilla Uppåkra samt i Jöns uppdrag som förmyndare 28000 kronor. Den totala behållningen i boet blev 87318 kronor. Det råder stor osäkerhet vem som fick ärva Jöns Bengtsson. I bouppteckningen efter hans första hustru Karna står

Verandan på bild 29 från 1941 sägs komma från en stor utställning i Malmö. I så fall troligtvis från den Baltiska utställningen 1914. Väggarna under fönstren har isolerats och täckts med träpanel någon gång efter 1941. Familjen Åsberg rev verandan 2016 och ersatte den med en större och vinterbonad byggnad enligt bild 1.

Ladorna på bild 30 finns även markerade på kartan bild 26 och är benämnda flygelbyggnader (stall?). Före 1946 revs ladorna på Stenshög av Alf Manshed och Karl-Gösta Hansson inför senare byggnation på marken.

Bild 30. Beskrivning från Gods och gårdar 1944

Släkten fortsatte sedan att bruka båda gårdarna fram till 1946. Någon gång före 1946 avstyckades boningshuset från marken.

Det berättas att under andra världskriget bodde flera officersfamiljer på Stenshögs gård.

Bild 31. Marmortavla till höger om ytterdörren. Fotograf Lennart Åsberg.

Paula Bengtsson sålde den avstyckad boningslängan till stadsläkare Johan Ernst August Bogislaus Carstens-Johannsen och hans hustru friherrinnan Karin Carstens-Johannsen född Ugglå. När paret Carstens- Johannsen tog över gården 1952 flyttade Paula Bengtsson till en gård utanför Ljungbyhed och lite senare in till Ljungbyhed. Paula Bengtsson avled 1969. Paret Carstens-Johannsen restaurerade huset 1954 och flyttade in 1955. De drev läkarpraktik i det stora rummet på ovanvåningen. Karin var född 1897 och avled på Stenshög 1961. Johan var född 1892 och avled på Stenshög 1966.

Staffanstorps kommun inköpte årtal ängarna norr om Stenshög, där ett 25-tal villor uppfördes, dels utmed nuvarande Stenshögsvägen och Skolvägen, dels på västra Åttevägen. Därmed försvann en liten idyll i byn. Här brukade också förr byns majstång resas och bybarnen lekte midsommarlekar till tonerna av drängarnas dragspelsmusik.

Bild 32 Marmortavla till höger om ytterdörren. Fotograf L Åsberg.

Som framgår av marmor tavlan ovan köpte överste Bertil Genberg och hans hustru Margareta Genberg född Barnekow Stenshög 1966. Bertil Genberg var född 1902 i Solna. Han blev överste 1954 och hans hobby var jakt. Han gifte sig 1929 med Margareta Barnekow född 1909 i Sörby, Kristianstads län. Margareta har enligt grannarna yttrat att den stora trädgården inte var ett problem ”den tog bara tre timmar om dagen att sköta”. De hade en trädgårdsmästare från Alnarp som gjorde detta. Bägge avled Vinslöv, Hässleholms kommun, 1985 respektive 2005. De sålde Stenshögs gård till Kristian och Gunnel Kugelberg 1981.

Christian och Gunnel Kugelberg bodde där i 4 år. Det har berättats att Christian Kugelberg fick flaggstången i disputationspresent. De sålde för 690 000 kronor i sin tur till Siv och Ingvar Gustafsson. I ett brev daterat Bjärred 2017-08-10 till Malin och Kristian Åsberg berättat de om sin tid på Stenshögs gård:

”Troligen hade huset inte blivit renoverat på ca 19 år. Vi påbörjade genast en omfattande renovering. Trädgården var en djungel, det blev 32 containrar trädgårdsavfall. Husfasaden kalkades om på gammalt vis. Fönstren målades. Alla rum målades eller tapetserades, då med tapeter med 1700-tals mönster. Golven slipades, kök och badrum byggdes om. Huset möblerades i Gustaviansk stil. Övervåningen inreddes med kök och badrum och som bostad för vår son och

blivande hustru. Dom bodde hos oss i 5 år. För oss har gården betytt väldigt mycket. Under alla år har större fester alltid ägt rum där. Vår sons bröllop, alla dop av 4 barnbarn, vår 50-års fest, sonhustruns 30.årsfest med fyrverkeri. Då barnbarnen var små, var alla julfester hos oss. Hoppas att ni kommer att uppskatta huset lika mycket som vi gjorde”.

Bild 33 Vardagsrum och matsal i Gustaviansk stil inför försäljning. Fotograf Erik Olsson mäklarbyrå.

Familjen Gustafsson sålde Stenshögs gård 2011 i december och flyttade ut i januari 2012. Ny ägare blev Johan Brettell, VD på Kill No Elephants. Gården användes som kommersiellt kontor och utställningslokal.

8. 2013-2017 Dagens Stenshögs gård

Stenshögs gårds ståtliga mangårdsbyggnad är vitputsad och vilar på en låg svartmålad sockel. Mot söder finns en frontespis och inglasat uterum. Sadeltaket täcks av rött tegel med tre äldre, vitputsade skorstenar placerade längs nocken. Den praktfulla lindallén öppnar upp mot den parkliknande trädgården där en mängd av planteringar, träd och buskar samsas. På den gruslagda gårdsplanen på framsidan av huset står ett ståtligt valnötsträd. Det finns stora gräsytor för såväl lek och stoj samt avkoppling på gömda uteplatser och terrassen. Fyra kakelugnar varav två i original samt en stor ursprunglig bakugn finns kvar. Gården har som mest haft åtta kakelugnar.

Runt och på tomten finns rester av bebyggelse från 400-talet och framåt. På 1000-talet eller vikingatid fanns en storgård och en unik runsten, som förtjänar och står om i ett separat kapitel.

De nuvarande ägarna Malin och Kristian Åsberg köpte Stenshögs gård 2013 och bor där med sina fem barn. De satte igång en omfattande renovering. Gamla torpargrunden var i mycket dåligt skick. Ny 200 kvm bottenplatta måste gjutas och nya golv med värme läggs in. Detta arbete var mycket omfattande och bärande väggar och kakelugnar fick bilas upp. Vinkällaren kunde p.g.a. av detta inte behållas. Taket renoverades med nytt takpapp och nya takpannor.

2016 revs den gamla vinterträdgården och ersattes med ett nytt större vinterbonat rum. Trädgården rustades upp. En ny infart samt garage i samma stil som huvudbyggnaden byggdes. Malin och Kristian har firat många kalas och jular med den stora slakten. Nyårsaftnar, Hjärupsgillen, kräftskivor och större middagar har varit populära att fira med många vänner. Fest i samband med dop av barnen har firats. När Gustaf, som är född 2016, döptes i juni 2017 kom det ett 100-tal gäster.

Renovering av runstenen:

När familjen Åsberg flyttade in lutade runstenen betänkligt och de var rädda att den skulle ramla. Stenshögen såg man inte mycket av utan den måste snarare betraktas som en överväxt jordhög. Vidare så var det mycket träd och buskar som begränsade insynen.

Kristian Åsberg tog kontakt med Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen Skåne som gav Stucco Maestro, experter på att bevara kulturminnen uppdraget att räta upp den. Detta skedde hösten 2015.

Bild 34 Runstenen säkras innan arbetena påbörjas. Fotograf Stucco Maestro.

Stenshögen var fylld med jord och rötter vilket ledde till att den rörde sig, den lyftes försiktigt upp med mjuka stroppar och placerades på en bår.

Bild 35 Runstenen upplöckad och placerad försiktigt på båren medan fundamentet återskapas. Fotograf Stucco Maestro.

Endast en 1/5 del av stenen var under marknivå och den lutade kraftigt, men stod likväl relativt stadigt på grund av sin form/viktfördelning. Inristningarna medförde att endast en 1/3 del av stenen kunde placeras under marknivå. Men stenen är droppformad och större delen av vikten är i underkant så den står likväl väldigt stadigt.

Kristian Åsberg grävde ut hela stenhögen, tog bort alla rötter och återställde den ursprungligt skick samt röjde bort buskar och träd för att förbättra insynen.

9. Förteckning på ägare av Hjärup 9 Stenshögs gård.

TID	ÄGARE	ANMÄRKNING
1809-1817	Åbo Bengt Larsson. Hjärup 9	Åbo = självägande bonde. Bengt Larsson avled 1817
1817-1824	Ånka Bengta Nilsson. Hjärup 9	Ånka efter Bengt Larsson ovan
1824-1837	Åbo Ola Nilsson. Hjärup 9.	Son till Bengt Larsson och Bengta Nilsson ovan. Det var Ola Nilsson som flyttade Runstenen.
1817-1837	Fanjunkare och Kronolänsman Gustaf Runstedt. Lilla Uppåkra 6.	Finns ingen lagfart i domböckerna för 1816 och 1817. Gustaf Runstedt byggde huset på Lilla Uppåkra 6. Arrendator var Måns Olsson Lilla Uppåkra 4
1837-1884	Åbo Måns Olsson Hjärup 9.	Måns Olsson flyttade huset till Hjärup 9.
1884-1896	Hans Bengtsson Hjärup 9.	Hans Bengtsson renoverade huset 1890. Det var Hans Bengtsson som flyttade runstenen andra gången.
1896-1917	Jöns Bengtsson Hjärup 9.	Jöns Bengtsson flyttade till Stenshög 1896-09-18. Jöns Bengtsson renoverade huset 1910. Han ägde också Hjärup nr 5
1917-1940	Karna Nilsson Hjärup 9.	Karna Nilsson var gift med Jöns Bengtsson men de skildes 1896. Hon låg på sjukhus mesta tiden men var skriven på Stenshög fram tills hon avled 1940. Jöns Bengtssons son, Julius Bengtsson, brukade Hjärup nr 5 och Hjärup 9 Stenshög.
1940-1944	Karna Nilssons dödsbo. Hjärup 9.	Arrendator/Brukare Carl Mårten Mårtensson, som är Julius Bengtssons svärson
1944-1952	Paula Bengtsson, som är Julius Bengtssons hustru, bodde på Stenshög till 1952. Hjärup 9.	Avstyckade boningslängan
1952-1966	Johan Carstens-Johannsen och hans hustru Karin. Hjärup 9.	Huset restaurerades 1954 och de flyttade in 1955.
1966-1981	Bertil Genberg och hans hustru Margareta Barnekow. Hjärup 9.	
1977-1981-	Gunnel och Christian Kugelberg. Hjärup 9.	
1981-2012	Siv och Ingvar Gustafsson. Hjärup 9.	Gjorde en omfattande renovering. Huset hade inte renoverats på ca 19 år
2012-2013	Johan Brettell VD på Kill No Elephants. Hjärup 9.	Gården användes som kommersiellt kontor och utställningslokal.
2013-	Malin och Kristian Åsberg. Hjärup 9.	Huset restaurerades 2013. 2016 revs gamla vinterträdgården och ersattes med ett nytt större vinterbonat rum. Trädgården rustades upp. Ny infart samt garage.

10. Firandet av Stenshögs 200-års jubileum i samarbete med Hjärups Byalag.

Hjärups Byalag och Malin och Kristian Åsberg bjöd medlemmar i Byalaget och övriga intresserade till att lördagen den 16 september 2017 för att fira att Stenshögs gård byggdes för 200 år sedan. Kristian välkomnade mer än 250 intresserade. Arkeolog och vetenskapspedagog Sofia Winge berättade om Stenshögs anknnytning till Uppåkra, om runstenen och om de många spännande arkeologiska fynd som gjorts alldeles intill Stenshög. Därefter berättade Kristian Åsberg om husets historia och om de människor som bott och levt i huset. Bilderna under rubrik 10 är tagna av Lennart Bensefelt, Lund.

11. Källor

Kyrkoböcker – Arkiv Digital

Mantalsregister – SVAR Riksarkivet

Bouppteckningar – Arkiv Digital

Generalmönstringsrullor – Arkiv Digital

Flyttlags – Bondgård och Byskola i Hjärup av Erik Kullenberg.

Kulturmiljöprogram Hjärup av Staffanstorps Kommun (Sofia Tjernström, Tomas Lexén)

Skånska fornlämningar och deras äldre beskrivningar av Sven Roborn.

Lantmäteriet kartor och förrättningar

Landstaten i Malmöhus och Kristiands län 1719-1917 av Otto Lindberg

Gräv där du står – Kristian Holmqvist

UV rapport 2011:113 Detaljerad arkeologisk förundersökning (FU2) 2009 & Särskild arkeologisk undersökning (SU) 2009 Hjärup 9:8

Rapport 2016:56 Arkeologisk undersökning 2015 Arkeologisk kontroll 2015–2016

Wikipedia

Mantalsforsa – Släktforskning i mantalslängder Handbok 8 av Magnus Bäckmark

Siv och Ingvar Gustafsson, brev daterat 2017-08-10 med information och bilagd dokumentation:

- Brev från fil. Dr. Ingemar Ingers daterade maj 1981, 1981-09-29 och 1981-11-19
- Utskrift av föredrag av Lennart Jönsson den 14 oktober 2005
- Brev från Lennart Jönsson 2005-12-05

Vad kostade det? Av Lars O. Lagerqvist

Bilder och muntlig information från Wiveca Isaksson, Lotta Grönvall och K-G Hansson.